

סגן ארז לוי הי"ד

נולד בירושלים ביום כ"ט באדר תשל"ט (28.03.79)
נפל על משמרתו בערב שבת קודש י"ג בטבת תשס"ב
(28.12.01)

סגן
ארז לוי
בן רבקה ורמי

חטיבת הקומנדו

נפל ביום י"ג בטבת תשס"ב (28.12.2001)
בן 22 בנופלו
מקום מנוחתו בית העלמין הצבאי הר הרצל

סיפור חייו

מקום מנוחתו

הנצחה באנדרטאות

הדלקת נר זיכרון

דפדוף בסיפורי הנופלים

הקודם הבא < >

לפי א-ב לפי תאריך נפילה

סיפור חייו

בן רבקה ורמי. נולד ביום כ"ט באדר תשל"ט (28.3.1979) בירושלים, אח לדורית, גלית ומיכל. כבר כתינוק היה עירני מאוד, יפה תואר ומלא סקרנות ושמחת חיים.

ארז למד בבית-הספר היסודי הממלכתי-דתי 'רמות א' ובבית-הספר התיכון ע"ש הימלפרב בכיתת 'בית המדרש', שם סיים בהצטיינות את לימודי הקודש. עוד בתקופת התיכון החל להתאמן לקראת שירותו הצבאי.

ארז נמנה עם חברי תנועת הנוער הדתית 'עזרא' והיה מן הפעילים ביותר. הוא השתתף דרך קבע במסעות, בטיולים ובמחנות הקיץ. גולת הכותרת בתקופה זו היתה עת שימש ארז כמדריך בתנועה, השקיע בחניכיו וטבע בהם חותם עמוק. בפעולות שהעביר לחניכיו באו לידי ביטוי חיזוק האמונה בקב"ה וכן ערכי היחיד והחברה, האהבה לארץ ואהבת האדם.

באותה תקופה פנה ארז יותר ללימוד התורה. טבעית היתה, אפוא, בחירתו ללמוד במסגרת תורנית של המכינה הקדם-צבאית 'עצמונה' שבגוש קטיף, שם למד שנה וחצי. עד מהרה התברר כי המכינה האירה את חייו וגרמה לו שמחת חיים והתעלות רוחנית. השילוב של לימודי קודש, אמונה, גיבוש חברתי, אהבת המקום והלימודים בחברותא עם חברים ורבנים הוסיפו לארז נדבך משמעותי בבניית אישיותו ובעיצובו. עד כדי כך אהב את המקום שגם תוך כדי השירות הצבאי היה מחלק את זמנו הפנוי בין השהייה בבית לבין ישיבה על ספסלי בית המדרש בעצמונה.

בחודש נובמבר 1998 התגייס ארז לצה"ל ליחידת 'אגוז' שבחטיבת 'גולני'.

ארז ראה בשירות הצבאי ראשית לכל מצווה ראשונה במעלה. על רקע זה ניתן להבין את מסירותו ואת התנדבותו והתגייסותו לכל משימה.

בשירות הצבאי ראה את מהות החיים האמיתיים, שיש בהם עשייה אמיתית, הנובעת ממעמקי הנפש למען עם ישראל, למען ארץ-ישראל ושלמותה ולמען כל אזרח בה. אופיו המיוחד הכובש לבבות, לבו הטוב, רצונו לעזור לכל, התנדבותו לכל משימה ומעל לכל יושרו הבלתי מתפשר, הבליטו אותו מרגע גיוסו לצבא.

לארז היתה מוטיבציה גבוהה לשרת בצה"ל ובסיום הטירונות נבחר לחייל מצטיין, 'מופת פלוגת'.

חיילי היחידה הגיעו כטירונים לבסיס 'בזק'. לאחר כחודשיים עברו לבסיס 'פלס' להמשך הטירונות ולאיומן מתקדם, שבסיומו עלו ליחידה והתחילו את מסלולם כלוחמים לעתיד ביחידת 'אגוז'. ארז יצא עם יחידתו לקו בלבנון במוצב עישייה. לאחר-מכן שימש ארז כמ"כ של טירונים, ואחר-כך חזר לצוות כלוחם. לאחר ארבעה חודשים יצא, כפי שהתבקש כל כך, לקורס קצינים שבסיומו קיבל פיקוד על צוות צלפים ביחידת 'אגוז'. לבקשתו הועבר לבסיס האימונים של חטיבת 'גולני' ומונה מפקד צוות בפלוגת טירונים של יחידת 'אגוז'. משאת נפשו של ארז היתה פיקוד על החיילים הצעירים וטיפוחם האישי. ארז ראה בחינוך שלוחות ובטירונים הצעירים את דור העתיד. יותר מכל, הציב לו למטרה את עיצובם של חייליו כבני אדם ערכיים ובעלי מידות. בזה היה ארז למופת ולמודל לחיקוי בתפקידו הצבאי, אך בייחוד כאיש חינוך המפלס את דרכו ברצינות, בחוכמה רבה וביושר, וכפי שהיה בעצמו כך גם דרש מחייליו לעשות הכול בצניעות וענווה.

בכל תקופת שירותו הצבאי הקפיד ארז על קביעת עתים לתורה ועל קיום המצוות, קלה כחמורה. בחופשותיו הקצרות ניצל את זמנו לשיעורים ולעיסוק במעשי צדקה וחסד. מפקד הצוות שלו בטירונות מתאר כיצד היה ארז קם לפני כולם כדי שישפיק להתפלל ומוודא שכולם יקומו ויעבדו על מסדר סוף השבוע ועוזר לחבריו למלא את משימותיהם, שחם וחלילה לא ייווצר מצב שבו אנשים עובדים והוא אינו עוזר. את עוצמותיו הגדולות ואת אמונתו הבלתי מסויגת באלוקים ובאדם חלק עם בני משפחתו.

ערב לפני שארז נפל התקיים ב'צומת גולני' טקס השבעה לחיילי הטירונים וארז הספיק לחלק לכל אחד ואחד מהם את ספר התנ"ך ואת הנשק האישי - 'ספרא וסייפא ירדו כרוכים מהשמים'.

כזה היה האיש, שחרף גילו הצעיר, הותיר אחריו מורשת ערכית גדולה. היה לסמל ולמופת ביושרו הנדיר, במסירות הנפש לעם ישראל, באהבת התורה והמודל.

ביום שישי, י"ג בטבת תשס"ב (28.12.2001) נפל ארז בתאונת-אימונים בבסיס 'פלס' שבבקעת הירדן והובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין הצבאי שעל הר-הרצל בירושלים. השאיר אחריו הורים ושלוש אחיות. לאחר נופלו הועלה לדרגת סגן. בן עשרים-ושתיים היה בנופלו.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

ילדות

רבקה מספרת על הילדות של ארז

ארז נולד בירושלים בבית החולים שערי צדק, בן ראשון אחרי 2 בנות, לאחריו נולדה אחות קטנה. הוא גדל בשכונת רמות אשכול בירושלים, בהיותו בן 5 שנים עברנו לשכונת רמות. ובעצם רוב שנות לימודיו של ארז היו בשכונת רמות בירושלים.

ארז למד בבית הספר הממלכתי דתי ברמות ואחר כך הוא עבר לכיתת בית מדרש ב "הימלפרב". הוא היה ילד מאוד-מאוד חברותי, למרות שבמבט ראשון כשהסתכלת עליו אתה לא בדיוק ראית את זה כי הוא היה די שקט.

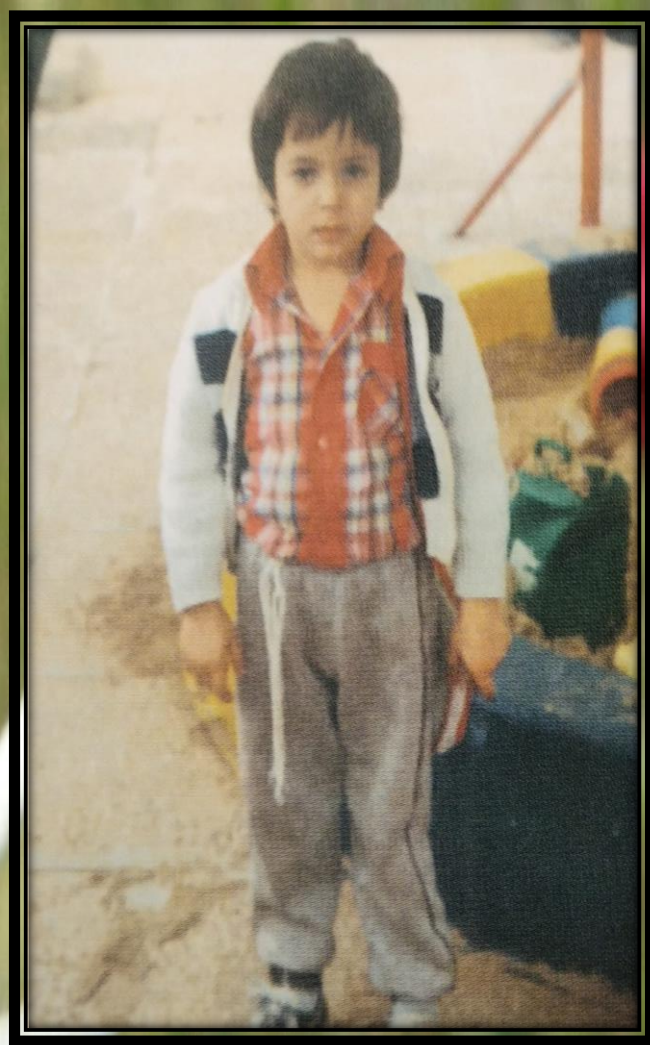
ארז היה ילד טוב, נכון, כל אמא תגיד את זה על הילד שלה. הוא היה ילד יפה תואר, שיער בלונדיני, עם עיניים כחולות וחכמות, העיניים שלו שידרו המון-המון חוכמה. זה מה שתמיד-תמיד שמעתי מהגננות ומהמורים שלו בבית ספר עוד מההתחלה. הוא היה ילד מאוד-מאוד רציני ותלמיד טוב, אבל ידע גם להשתובב. היה לו את השילוב של כל הדברים יחד. אבל בשקט שלו הוא סחף את כל החברים שמסביבו ואת החניכים שלו, ואת זה ראינו בכל מעגלי החיים שלו.

ארז היה מוקד החברה בכל מעגל חברתי בחייו. זה היה תמיד מתוך שקט וכשהוא גדל יותר אז זה היה מתוך ענווה.

כשהוא היה קטן יותר בגיל יסודי, ארז מאוד אהב מוזיקה, הוא אהב מוזיקה לועזית. כשהוא התבגר זה היה נראה נורא מצחיק שזה מה שארז אהב, כי הוא פחות שמע מוזיקה לועזית והוא אפילו צחק על התקופה בה הוא שמע מוזיקה לועזית...

הוא מאוד התחבר למוזיקה חסידית ובכלל למוזיקה יהודית ותורנית. הוא אהב ספורט למרות שהוא לא היה הכי טוב בספורט, בכדורגל או בכאלה תחומים. אבל בשיעורי ספורט בבית הספר הוא היה בין הטובים, הוא היה רץ מאוד-מאוד מהר.

נערות

תנועת הנוער עזרא:

במהלך ילדותו ארז היה חניך בתנועת הנוער עזרא ולימים הוא היה גם מדריך, מדריך נערץ מאוד. כשארז התמנה למדריך בתנועה הוא השקיע המון-המון בחניכים שלו.

רבקה: "אני זוכרת שבל"ג בעומר למשל הוא היה ממלא את האוטו שלי בהמון-המון קרשים והייתי פשוט מעבירה את זה ככה למקום המדורה שלהם. חוץ מאשר כל הפעילויות שהוא עשה איתם היה חשוב לו להקנות להם ערכים, שזה היה מבחינתו דבר מאוד-מאוד חשוב, ערכים ודרך ארץ ואפילו קצת לימד אותם תורה ופרשת שבוע. הוא היה מאוד-מאוד קשור אליהם".

מורים וחברים מספרים על החיבור של ארז לתנועת הנוער

המורה משה צדוק-

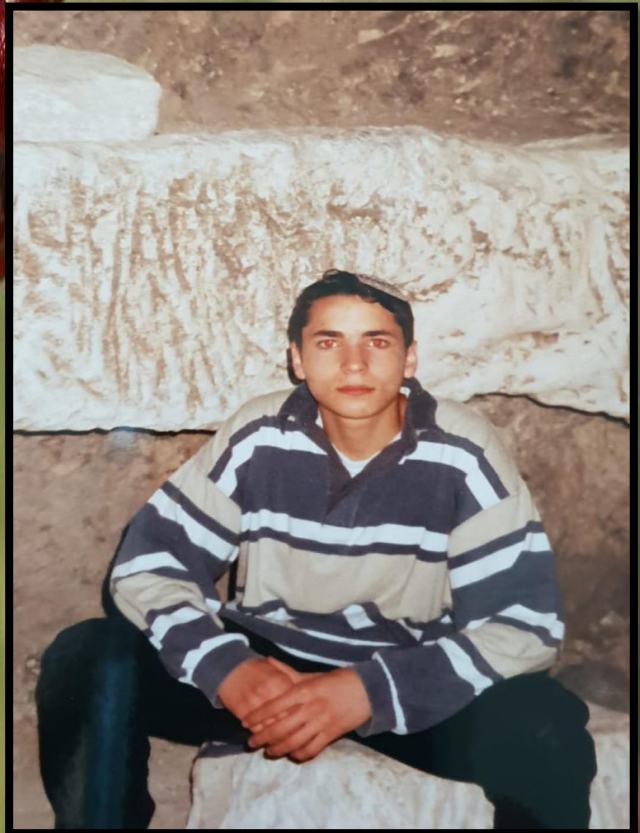
ארז השקיע המון מאמצים בתנועת הנוער, שזה אומר שזה חשוב לו. כשאתה רואה ערך בדבר, אז אתה משקיע. ישנם תלמידים המגיעים לתנועת הנוער עבור הצד החברתי, בנוסף יש את הצד השליחות. השאלה היא איזה אחד גובר. לדעתי הצד המרכזי אצל ארז היה השליחות. זה התבטא בכמה שהוא תרם וכמה הוא השקיע שם.

המחנך שאול וידר-

הוא היה מאוד פעיל בתנועת הנוער עזרא, אני זוכר שהוא היה מאוד מוערך. הוא היה מדריך ומאוד מסור, אני זוכר אותו כמשקיען בעניין הזה.

יוסי צור חברו הטוב-

אני הייתי בעזרא אבל לא הייתי מדריך. כשכולם עשו את ההדרכה אז אני עברתי לבני עקיבא לשנתיים ואז חזרתי לעזרא. ארז היה בעזרא מקטנות ועד שהתגייס למעשה. בכיתה ט'-י' הוא היה מדריך, היינו נפגשים בסניף כל שלישי ושבת וגם במוצאי שבת. הוא דווקא היה זה שמשך אותי יותר לסניף.

לימודים

יובל ריבלין, מחנכו של ארז בתיכון, נזכר בסיפורים:

אני זוכר שהיה לו סוג של צ'אפחה שהוא היה נותן גם למורים, 'המורה, מה העניינים?'. אם הייתי מרגיש יד על הכתף עוד לפני שהייתי מסתובב הייתי יודע שזה הוא. אני גם זוכר שבראש חודש אדר הם 'קישטו' לי את האוטו בנייר טואלט שהיה קשור לאגזוז ולגלגלים. רק אחרי שהגעתי הביתה פתאום אני רואה שאני סוחר אחריי שובל של גליל נייר טואלט פתוח, אחר כך דיברנו על זה. מצד אחד היה רציני וביקש שאני לא אכעס עליהם, מצד שני הייתה בו חיבה למעשי קונדס. הוא רצה שאני אהיה חלק מהבדיחה וזה הצליח לו.

הוא היה מאוד-מאוד אהוב מבחינה חברתית, אני חושב שהסתכלו עליו די בכבוד בכיתה, אבל גם בגלל שבאמת העריכו את הרצינות שלו. אני זוכר שהוא היה יושב בשורה אחרונה ומקשיב למה שאני אומר והיה מתנדנד. היה לו קטע שהוא היה יודע לייצב את הכיסא על שתי הרגליים האחוריות בלי ידיים.

אני זוכר שהוא היה מקשיב, אם אמרתי משהו שלא מסתדר הוא היה הראשון לחשוף. לי בתור מורה זה היה מאוד מלחיץ כי ידעתי שאם יש איזה באג במה שאני אומר, א' הוא יעלה על זה, וב' אני לא אצליח למרוח אותו. במידה רבה הוא חייב אותי להיות מורה יותר טוב ולהכין את השיעורים שלי יותר טוב. זה פאדיחה שמישהו כל כך מרכזי בכיתה תמיד עלול לחשוף שמישהו שאמרתי לא רציני. ראית גם שהוא חיה חברתית בכיתה.

מחנכו של ארז שאול וידר מספר על ארז התלמיד

אני לימדתי אותו תלמוד ותורה. לא היה לו מקצוע מועדף. מה שאפיין את ארז כתלמיד זה שהוא התייחס לכל המקצועות ברצינות. בכל מקצוע הוא באמת השתדל להצליח בו ולהצטיין. התייחס לכל מקצוע ברצינות, גם להתעמלות. בגמרא היה אפשר לראות שהוא עושה מאמץ וסיים בכיתה ט' את מסכת ברכות, אז הוא ממש השקיע ועשה עבודה יפה בעניין.

ארז היה בחברה שמשחקים כדורסל וכדורגל והיה טוב בזה, חברים שלו עדיין מגיעים לאזכרה כל שנה. הוא היה מאוד אהוב חברתית, דבר שהלך איתו מתחילת "הימלפרב" ועד הסוף, הוא מאוד אהב אותם והם מאוד אהבו אותו, הם נהיו חבורה. ארז ויאנקי ישבו בשולחן הראשון לפני, ככה ארז רצה. הוא היה ממוקד ובעל שאיפות והיה לו חשוב לשבת מקדימה. הראש שלו היה מוטה קדימה להקשבה ולעבודה, יאנקי יכול לספר לך שעד היום יש חבורה שנפגשת יחד.

ארז היה תלמיד שמבחינת האישיות שלו היה מאוד נעים ומאוד נוח, מאוד חיובי, ולכן בישיבות המורים- החבר'ה שהם טובים ומשתדלים ומתנהגים טוב זה החבר'ה שלצערי מדווחים עליהם הכי פחות בישיבות מורים ויותר משקיעים במי שחוזה התמודדויות. הייתה הערכה, או אהבה וחיבה כלפיו שהייתה תוך כדי היותו תלמיד, הוא היה תלמיד שהיה כיף שהוא בכיתה, כיף שהוא איתך, כיף לאהוב אותו.

רבקה ממשיכה לספר על בית הספר -

אני זוכרת שכשהיינו בעלי ואני מגיעים ככה ביחד לאספות הורים ב"הימלפרב", היינו יוצאים משם ומחזיקים את היד ככה אחד לשני בכוח ומתמוגגים מאושר ושמחה. לאו דווקא מעניין הציונים שלו, הציונים במתמטיקה ובאנגלית לא היו מי יודע מה, אבל מבחינת הערכים שלו, ההתנהגות שלו, אהבת התורה שלו ובנאדם לחברו, זה היה משהו שמאוד-מאוד בלט בארז.

אני חושבת שזה שאנחנו בקשר עם הרבנים של "הימלפרב" כמו הרב לוונטהל או הרב שאול וידר, זה באמת בגלל האופי המאוד מיוחד של ארז, וכמובן ככל שהוא התבגר זה הלך והתעצם יותר ויותר.

משה צדוק, מחנכו של ארז בעבר, מספר על הזכות ללמד אותו

לחנך את ארז, זאת הייתה חוויה מדהימה, בעיקר בשל האישיות המיוחדת שלו. מצד אחד הוא היה בחור מאוד רציני, הוא לקח את הכל ברצינות. היתה לו דרך ארץ מדהימה למורים ובכלל. לחברים למשל, הוא היה מאד חברותי, הוא ידע להתייחס לכל אחד ולקח כל דבר ברצינות, את הלימודים ואת לימוד התורה. הוא היה בהחלט מחובר ללימוד התורה, התייחס לכל מקצועות הקודש בכבוד ובצורה ממש אמיתית. הדבר הכי מדהים שהיה לו מבחינתי, זה שלמרות שהוא היה אחד מהתלמידים המבריקים והטובים בכיתה, כשראית אותו הוא היה נראה כזה צנוע וענו. כל מי שהיה רואה אותו כבר במבט חיצוני היה רואה שהוא כזה.

ברובד החיצוני הוא היה די נמוך וצנום בכיתות ט'-י', אחרי זה הוא גבה. אבל ברובד הפנימי, כל מי שהכיר אותו הכיר אישיות מאד מאד מיוחדת. הוא היה כל כך צנוע, לא התבלט, לא התנשא על אנשים, הוא ממש היה חלק מהחברה.

הרב משה לוונטהל מספר, מחנכו של ארז בעבר על ארז התלמיד

הייתי המחנך של הכיתה בי"א ובי"ב, זאת הייתה כיתת בית מדרש. היה כיף גדול להיות מחנך של ארז. אני אגיד את זה בצורה הכי פרקטית שבעולם. יוצאים לטיול שנתי, וצריך לשבץ את התלמידים לחדרים. הדבר הכי נוח שבעולם זה שיש לך בחור שכל חבורה רוצה בקרבתו, וזה היה ארז. כל חבורה רוצה אותו והוא גם מוכן להיות משובץ בכל חבורה. הוא היה לא סקטוריאלי, הוא היה מעל זה. זה היה נוח כמחנך, אבל זה היה הרבה יותר מזה. זה בא ממקום מאוד טוב באישיות, אני זוכר שהיו לו מידות טרומיות מאוד, אישיות אהובה על הבריות, ויראת שמיים שהלכה והתפתחה עקב לצד אגודל.

ארז היה תלמיד ישר. אני זוכר שמישהו העתיק ממנו באמצע מבחן, הזמנתי את שניהם אליו הביתה ועשינו לימוד על יושר. הוא היה בחור אמיתי, בחור שמילה שלו זו מילה. ידעתי שכשהוא מגיש לי מבחן הוא עשה אותו ולא מישהו אחר. שנית, כתב היד שלו היה ברור, לגרפולוגים יש מה לומר על כך שיש קשר בין כתב יד לבין אישיות. הוא היה אישיות שלא הסתירה שום דבר, לא היה לו מה להסתיר. הוא היה נער מטופח רוחנית ונפשית. הוא בא ממקום טוב.

איזה אור היה לבחור הזה, פשוט אור. בחור יקר, בחור עדין. יחד עם זאת, הוא היה בחור חברתי. אבל החברתיות שלו לא פגעה בשום תלמיד בשל עמוד השדרה שהיה לו, של מה כן ומה לא, מה מוסרי ומה לא, מה עושים ומה לא עושים.

אני זוכר אותו משתתף ומוביל בלאגן חברתי, אבל זה לא היה על רקע מסוים. קצת השתובב, קצת השתולל, תמיד היה כיף לראות אותו. אישיות נעימה כזאת, חייכנית. טוב לו עם עצמו וטוב לסביבה שלו איתו. היה מגיע לתפילות שחרית כמעט תמיד בזמן. היתה לו השפעה נהדרת בכיתה וזאת מכה איומה שהוא נלקח מאיתנו, מכה לדעתי לא רק בשבילנו אלא בשביל עם ישראל. כי הוא היה יכול לעשות דברים מאוד גדולים.

הוא כבר הספיק לעשות דברים מאוד גדולים וחשובים אבל הוא היה מוכשר לדברים גדולים מאוד כי הוא היה אישיות לא מסובכת. אישיות קלה, נעימה ושקופה. ככה הכרתי אותו. מאוד אהבתי אותו, אבל זאת לא היית חוכמה גדולה לאהוב אותו, זה היה קל.

נשארתי איתו בקשר גם אחרי הימלפרב כשהוא היה קצין. היה לנו קשר עמוק.

בתמונה ארז עוד לפני

גיוסו לצה"ל.

חיבור לדת:

רבקה מספרת על ארז

אחד התחביבים של ארז היה לקנות ספרי קודש. למשל בכל יום הולדת של ארז, בסוף היסודי וגם בגיל תיכון- כשהייתי אומרת לו, 'ארז, מה אתה רוצה שאני אקנה לך מתנה?', אז אחת הבקשות שלו זה 'אמא, תתני לך איזשהו סכום כסף קטן ואני רוצה לקנות ספרי קודש'. זה היה החלום של ארז. ובאמת במשך השנים הוא הפך את הספרייה הביתית שלנו לספריית קודש.

יובל ריבלין מחנכו של ארז מספר על הקשר של

ארז לגמרא

ארז היה תלמיד מאוד טוב בגמרא, אני חושב שהוא מאוד- מאוד אהב את זה. אחר כך הוא הלך למכינה קדם צבאית והיה חשוב לו להמשיך וללמוד גמרא. הוא היה תלמיד מאוד חריף, אני חושב שגמרא מאוד עניין אותו בגלל הקושיות, התירוצים והתשובות. זה היה מבחינתו סוג של אימון כושר למוח. אני חושב שהסיבה שהוא כל כך נמשך ללימודי גמרא היה האתגר שהגמרא הציבה לו, הוא הרגיש שזה ממש מפתח אותו מבחינה מחשבתית ומבחינה אינטלקטואלית.

ארז והסעודה השלישית

רבקה: לארז היה עניין של קביעת שיעורים בליל שבת, זה מאוד היה חשוב לו. מידי פעם ביום שבת אחר הצהריים פתאום הייתי יכולה לשמוע ככה במדרגות שעולים המון-המון חבר'ה שהוא מזמין אותם לסעודה שלישית, זה היה מאוד חשוב לארז. אני לא תמיד הייתי מתכוננת מראש אבל ארז היה בא פותח טונה וכמה עוגיות והם היו אוכלים שרים. בכלל, השירה אצל ארז בשבת זה היה משהו מאוד-מאוד חשוב מבחינתו, במיוחד בסעודה שלישית, וזה באמת אחד הדברים המאוד-מאוד קשים לי היום אחרי 18 שנה שארז לא איתנו, לשמוע שירי סעודה שלישית.

ארז ואיסור לשון הרע

ארז היה איש שהאמונה שלו הייתה מאוד חזקה. אני לפעמים פשוט הייתי מקנאה איך אפשר שלבחור כזה צעיר תהיה אמונה כל כך חזקה. ראינו את זה בכל התחומים למשל בשבת כשישבנו בשולחן השבת ממש חששנו לדבר על מישהו כאן איזה רכילות או לשון הרע ליד ארז, מיד ככה כולם היו נזכרים שארז יושב לידינו ושזה אסור. זה לא רק היה ליד ארז, פשוט אחר כך למדנו את זה ממנו כמה זה חשוב לא לדבר לשון הרע ואנחנו מאוד-מאוד מקפידים בדברים האלה גם היום. זו רק דוגמא אחת אבל יש עוד הרבה...

יוסי צור: ארז השתדל ממש להתרחק מהדברים האלה. כל החבר'ה אוהבים צחוקים, הוא היה מוריד את הראש והולך הצידה. הוא לא היה מדבר על אחרים ואם אמרו לו לשון הרע על מישהו הוא היה אומר שהוא לא מאמין. זה דבר שהוא באמת עמל עליו בהדרגתיות והקפיד עליו מאוד.

דת וצבא

רבקה: הצד הדתי רק התחזק בצבא עם ארז, כמו למשל היה באחד החגים בסוכות כשנחטפו לנו 3 חיילים וזאת הייתה תקופה מאוד-מאוד קשה ולחוצה. הרב לוונטהל בא אלינו תמיד בסוכות לבקר ותמיד הוא מספר לי סיפור שארז פשוט שיגע אותו באותה שנה. הוא היה מתקשר אליו עשרות פעמים ביום כדי לשאול אותו כשהוא רצה לבנות סוכה אם זה על הג'יפ או שמה ליד הבסיס שלהם מבחינת ההכשר של הסוכה מה מותר ומה אסור, ומה נכון ומה לא.

ארז מאוד שילב בין הצבא ללימודי תורה, בין הספרא לסייפא. מאוד היה חשוב לו גם בתקופה שהוא בצבא שהוא בא הביתה לחופשה או לשבת, לארגן את כל החבר'ה כאן מהשכונה שהיו איתו. כשהוא היה מגיע מהצבא הוא הקים שיעורים בליל שבת אחרי ארוחת הערב, הוא היה אוסף את כל החברים שהיו באים כולם במיוחד כשידעו שארז מגיע, זאת הייתה בכלל חגיגה גדולה. כולם היו מתאספים ובמקום לשבת מה שנקרא על הברזלים, הם היו הולכים כל פעם לבית אחר וארז היה מארגן מישהו שיעביר להם שיעור תורה.

הרב משה לוונטהל :

חודשים אחדים לפני שארז נהרג הוא היה פעיל באיזה אירוע
מלחמתי רציני מאוד בקריית שמונה. מסוכן מאוד. שרקו כדורים
מימין ומשמאל ולא פגעו בו. אני זוכר שבאותו חג הסוכות הוא
התקשר אליי, ומה שהכי-הכי הטריד אותו ברגע שנרגעה האש, זה
ארבעת המינים וסוכה. ארבעת המינים סידרו להם, וארבעת המינים
האלו עדיין נמצאים בבית של ההורים שלו בתוך ניילון עד היום. הוא
רצה לישון בסוכה כשרה, זה היה לו מאוד-מאוד חשוב. אני חייכתי
ואמרתי 'אשרינו שיש לנו קצינים כאלה בצבא ההגנה לישראל.
שהדבר הבא שמעסיק אותו אחרי הלחימה זה זה, עיסוק במצוות.
הוא אהב את המצוות.

רבקה: אני אספר איזה סיפור קטן שתוכלו להסיק מזה גם על ההערכה שלו לאוכל שלי וגם על הצד הדתי שלו. כשארז היה בקורס קצינים הם באו כאן לירושלים להרצאה בערב יום הזיכרון, זה היה בדיוק לפני 19 שנים. הם היו בירושלים במלון קרוב אלינו נראה לי 'עץ הזית' ואנחנו גרים ברמות, זה לא רחוק. כשהם הגיעו למלון לפני הרצאה הוא התקשר אליי ואמר לי 'שלום אמא מה נשמע?' ואמרתי לו בסדר. 'מה את עושה?', אמרתי לו 'ארז אני בדיוק מכינה קציצות', מין קבבונים כאלה לארוחת צהריים, אז הוא התלהב ואמר 'אמא איזה כיף, איך בא לי, איך אני רעב', אמרתי לו, 'מה הבעיה, איפה אתה נמצא? אני אביא לכם'. 'מה אמא זה לא קשה לך?' אמרתי לו 'לא'. באמת הכנתי כמה מנות עם פיתה ונסעתי לשם לתת לו את המנות.

ארז חיכה לי שם בפתח המלון ואחרי שנפגשנו, התנשקנו והתחבקנו הוא אמר לי, 'אמא, איזה בשר קנית, איזה הכשר?', אמרתי לו שאני לא זוכרת, שזה מה שאני קונה תמיד. הוא אומר לי, 'אבל זה לא ההכשר הזה והזה שביקשתי', אמרתי לו שאני חושבת שלא. אז הוא אמר לי 'טוב אמא, אני אתן את זה לחבר ואני לא אוכל'. אני אמרתי לו, 'מה אתה עכשיו עוד פעם תאכל את הבשר הקודם, מהיום והלאה אני אקנה בשר אחר'. ארז לא אכל ונתן את המנות האלה לחבר שלו. חזרתי הביתה מאוכזבת. בבית אני מסתכלת על האריזה של הבשר ואני רואה שוואלה זה בדיוק ההכשר שארז ביקש ורצה. סיפרתי לו את זה ותקופה ארוכה אחר כך זה הפך לאיזושהי בדיחה עם הסיפור הזה, ההכשר של הבשר של ארז.

הרב שאול וידר מספר על חשיבות הדת עבור ארז

ארז היה מגיע לבקר בהימלפרב מידי פעם והיינו נפגשים ומדברים. אני זוכר למשל שהיה יום זיכרון לחללי צה"ל כ 7 - חודשים לפני שהוא נהרג והיה אז בקורס קצינים, ואז פגשתי את החבורה שלו שזאת החבורה של יאנקי. הוא היה עם מדים, היו לו בכיס משניות כיס במהדורה קטנה, שאלתי אותו אם הוא לומד ואמרתי לו כל הכבוד שהוא מצליח ללמוד ושזה נהדר ומדהים. דיברנו על לימוד תוך כדי שירות צבאי, ואחד החברים זרק שהוא לא רק לא הפסיק ללמוד אלא שהוא גם מצליח מאוד בקורס ומצטיין בקורס, זה היה המפגש האחרון שלי איתו לצערי. במהלך כל התיכון הוא היה בענייני הדת והיה מחובר, זה גם חינוך מהבית, הוא היה מאוד מחובר לזה. אבל אין ספק שהנושא הזה מאוד-מאוד התחזק במכינה.

מה שהיה מיוחד אצל ארז וזה דבר שגם השפיע עליי באופן אישי. הרבה מתחזקים תוך כדי המכינה ואז תוך כדי השירות באופן טבעי יש ירידה. זה נורמלי וטבעי, ככה זה אצל הרוב. אך אצל ארז גם תוך כדי השירות הצבאי, היה ברור שהוא עדיין מאוד רציני מבחינה דתית, והדרישות שלו מעצמו היו מאוד גבוהות.

אני אסיים בסיפור שאבא שלו הזכיר. כשהוא היה מגיע מפעילות בשירות כמו נסיעה והוא לא התפלל ערבית הוא היה מבקש מאבא שלו לנסוע לשטיבלח להתפלל, למרות שהתגוררו בשכונת רמות, הם היו נוסעים להתפלל. הסיפור הזה מאוד השפיע עליי באופן אישי לשאול את עצמי כמה מאמץ אני עושה בשביל תפילה בציבור, כמה אני מוכן לנסוע בשביל להתפלל בתפילה בציבור.

זה מעיד ככה על הרצינות שלו בדת שהיא מאוד התחזקה במכינה בוודאי. הוא מאוד השקיע בלימוד ובקיום מצוות ובשמירת מצוות ולימוד תורה אבל הדבר המיוחד אצלו זה, שזה נשאר ממש עד הרגע האחרון. אני נזכר בו הרבה מאוד, בעיקר כשאני בטבע אני רואה את ארז, וגם כמו שסיפרתי עכשיו כשאני מתלבט וקשה לי להתפלל, ההיזכרות שלי בו נותנת לי כוח.

יאנקי שפירא חברו של ארז:

בתיכון ארז התחזק בדת, אחרי התיכון הוא הלך למכינה קדם צבאית עצמונה, שמה הוא כבר ממש נכנס לעניינים והתחזק מאוד.

יוסי צור חברו של ארז:

בעיקר בשנים האחרונות ארז הקדיש את הזמן שלו לתורה. אם היה לו זמן פנוי בצבא או אם היינו נוסעים לשיעור ביחד אצל רב בקריית משה או בשבת. את הזמנים שלו הוא אהב להקדיש לתורה, ללימוד ולחברותות. הוא מאד התחזק בשנים האחרונות במיוחד בצבא. גם בהימלפרב בכיתת בית מדרש וגם אחרי זה הוא הקדיש את כוחו לתורה. בכיתת בית מדרש עם הרב לוונטהל, הוא התחזק יותר, שם ציציות בחוץ והוא אהב את הגמרא.

גיוס לצה"ל

יובל ריבלין מספר על הרצון של ארז להתגייס לצה"ל

באותה מידה שאפשר היה לראות את ארז יושב ולומד גמרא, הוא היה בציפיה לקראת הגיוס והיה מאוד חשוב לו להיות בכושר קרבי טוב. בהתחלה כשהוא הגיע להתגייס לצבא- בגלל שהיה לו משקפיים אז הוא קיבל פרופיל 72 ורצה להגיע לקרבי. אז הוא מאוד-מאוד עבד על עצמו. בסופו של דבר הוא הצליח והתקבל לקרבי והיה קצין, אבל אני חושב שכמעט תמיד בהפסקות הוא היה פה על המתח ועושה כושר. כשהוא הציב לעצמו יעד הוא היה נחוש להגשים אותו.

יוסי צור: בהכנה לפני הצבא בעצמונה הכניסו בנו גם אהבת תורה וגם מסירות למולדת. מי שבא למכינה מרעילים אותו ומעודדים אותו שיהיה הכי קרבי שיש. היו לארז משקפיים במידה 6, 6.5, אז הורידו לו את הפרופיל ל72. הוא אמר, 'מה אני כבר אעשה, אלך לשריון? לא צריך הרבה כושר בשביל זה'. הוא התאמן בצורה יחסית חלשה והגיש ערעורים. כשהיינו במכינה שינו את ספר הפרופילים ואמרו שמשקפיים כבר לא מורידים את הפרופיל, אז הוא היה פרופיל 97 עם סעיף, ואז נפתחו לו הרבה אפשרויות והוא הגיע לאגוז .

רבקה מספרת על הגיוס של ארז לצבא

ארז למד במכינה בעצמונה. הרב רפי פרץ היה מאוד משמעותי עבור ארז. בכלל המכינה גרמה לארז לעלות עוד קומה ועוד קומה ובנתה לו ככה עוד נדבך ועוד נדבך באישיות שלו ובכל הקטע התורני שלא נדבר על צבאי גם. ארז מאוד התרגש לקראת הגיוס שלו. הוא בכלל ראה בגיוס שלו בשירות בצה"ל מצווה ראשונה במעלה. וככה לאורך כל הדרך היה השירות שלו. אם זה היה בתקופה שהוא היה טירון ובתקופה שהוא התקדם אחר כך היה מ"כ ואחר כך מ"מ, בכלל לאורך כל תקופת הצבא הוא ראה ממש שליחות בתפקיד הזה. הוא רצה להתגייס לגולני ולשם גייסו אותו. ארז היה ביחידת אגוז, זה למשל דבר שאנחנו לא ידענו עד שחזרנו מאיזשהו טקס שאנחנו מבינים שהוא ביחידת אגוז. ארז אף פעם לא סיפר לנו מתוך צניעות. כי יחידת אגוז נחשבת ליחידה מובחרת וארז היה ענו.

אני לא אשכח שכשחזרנו מאחד הטקסים ביחידת אגוז, אני ובעלי החזרנו אותו הביתה בסיום אותו טקס, וככה סיפרתי לחברות שלי שארז נמצא ביחידת אגוז. הוא שמע אותי מדברת בטלפון, עמד מולי ועשה ככה כל מיני פרצופים, 'אמא לא צריך'. הייתי מאוד גאה בו. מה גם שאחר כך בסיום ההכשרה שלהם ארז קיבל תעודת הצטיינות כמופת פלוגתי.

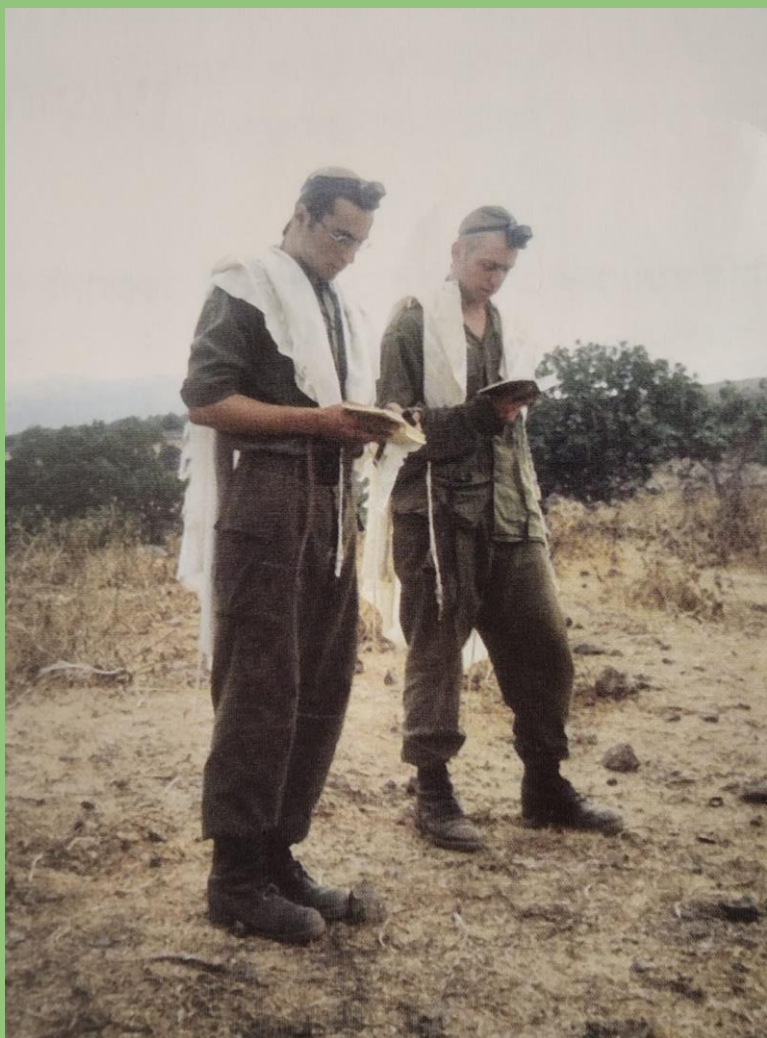
יוסי צור: הוא היה מאוד צנוע, יש לי פה תעודת הצטיינות שלו, הוא גם היה מופת פלוגתי. הוא לא סיפר לי למרות שאני הייתי החבר הכי טוב שלו, ידעתי רק אחרי שהוא מת שהוא היה מופת פלוגתי ומצטיין. הוא בכלל לא התייחס לדברים האלה, אני עשיתי קורס במודיעין והייתי חניך למופת בקורס. קיבלתי תעודה וישר מסגרת את זה בחדר. בכלל לא ידעתי שהוא קיבל בעצמו מצטיין בקורס קרבי.

מופת פלוגתי נועם עטר- מפק"צ

ככה מכירים אותך כולם, אם תעבור מאחד לאחד ותגיד לו "ארז לוי"- הוא מיד יענה לך "מופת פלוגתי". האמת היא שאיני מתקשה להבין איך קיבלת את התואר הזה. פתחתי היום את המילון וחיפשתי את ההגדרה של "מופת". "אדם, פעולה או אופן התנהגות הנחשבים מושלמים וראויים לשמש מקור לחיקוי". בקיצור, זה אתה ארז. קשה לתאר את הנדיבות שלך, היושר שלך, טוב הלב שלך, את רצונך לעזור לכולם מתוך אהבה אמיתית ואמונה בצדקת הדרך.

זוכר אני איך היית משכים לקום בימי שישי שעה לפני כולם כדי להתפלל, ומוודא שכולם יקומו ויעבדו על מסדר סוף השבוע, כדי שאתה תוכל לעזור להם; שחס וחלילה, לא ייווצר מצב שבו אנשים עובדים, ואתה אינך עוזר.

ארז! רציתי שתדע שיש כאן המון אנשים אשר אוהבים אותך. ואני אומר להם מה שבוודאי אתה היית רוצה להגיד להם: שימשיכו בדרכך, שיאמצו את גישת החיים שלך, ושיהיו בחורים כארז - בחורים טובים והגונים אשר עוזרים אחד לשני מתוך אהבה אמיתית. (דברים שנאמרו בהלווייתו של ארז).

רבקה מספרת על המסירות של ארז לצבא

אחרי תקופת שירות בת כמה חודשים ארז יצא לקורס מכ"ים ואחרי שהוא תיפקד תקופה כמ"כ הוא חזר לצוות שלו בתקופה שהם היו בלבנון. באיזשהו שלב לקראת הסוף כחצי שנה לקראת סיום הצבא הוא יצא לקורס קצינים ובתקופה של השנתיים וחצי שהוא היה בצבא הם עבדו מאוד-מאוד קשה. זאת גם הייתה תקופה של פיגועים והרבה פעילויות צבאיות. הם התאמנו המון ויצאו להמון מארבים. אחרי שהוא היה בקורס קצינים הוא קיבל תפקיד לפקד על צוות צלפים ביחידת אגוז. ארז מאוד לא היה מרוצה מהתפקיד הזה שהוא קיבל, כי הוא רצה בעצם לקבל טירונים כדי להתחיל לעבוד איתם מההתחלה. בסופו של דבר הוא קיבל קבוצת טירונים וזה היה חודש וחצי לפני שהוא נהרג. הוא התאמן איתם ויש לנו חוברות שכתובים שם פרטים אישיים על כל החיילים שלו, אם היו בעיות בבית ואם יש להם איזה שהם בעיות בחברה או בצבא, הוא מאוד-מאוד דאג לחיילים שלו.

טקס סיום
קורס קצינים
בלטרון

תיאור האסון

ארז נהרג ביום שישי י"ג בטבת תשס"ב

(28.12.2001) בתאונת אימונים בבסיס 'פלס'

שבבקעת הירדן.

בעת שניקה את נשקו, כדור שנמצא בנשק פגע בו.

לאחר נופלו הועלה ארז לדרגת סגן. ארז הובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי שבהר הרצל בירושלים. ארז הותיר אחריו הורים ושלוש אחיות.

רבקה מספרת על המקרה

בערב ההשבעה של החיילים שלו, יש לנו תמונות אחרונות שלו שהוא מחלק להם את הנשק ואת התנ"ך והוא מצדיע לכל אחד מהם, וכל אחד מאוד מעריך אותו, זה מה ששמענו מסיפורים אחר כך.

לאחר סיום הטקס, ארז חזר לאוהל שלו וממה שאנחנו יודעים הייתה להם ישיבת צוות של כמה שעות עד שעות הלילה המאוחרות. אחרי הישיבה הזאת ארז הלך לדבר עם החברה שלו, עם חיה, שהיה איתה בקשר רציני במשך שלושה-ארבעה חודשים. הוא דיבר איתה בשיחה מאוד ארוכה והלך לישון בסביבות 4 לפנות בוקר.

בשעה 6 בבוקר הוא קם לתפילה בבית הכנסת. אחר כך כמה קצינים שהוא היה איתם החליטו שהם הולכים למטווח. זה לא מטווח שהם היו אמורים לעשות אלא מטווח שהם החליטו לעשות פשוט כדי לשפר יכולות. הם עשו את המטווח ו4 קצינים חזרו יחד לאוהל וניקו את הנשק. תוך כדי ניקוי הנשק ארז פלט כדור ונהרג באותו יום שישי.

אנחנו קיבלנו את ההודעה ביום שישי אחר הצהריים. אני בדיוק חזרתי מהעבודה וראיתי ככה למטה שקצת מתגודדים אנשים. באתי הביתה והמשכתי את ההכנות לשבת ופתאום נכנסו 3 חברים של ארז. אנחנו לא ידענו כלום וכנראה החברים כבר ידעו בעידן הפלאפונים.

ארז נהרג בבסיס ויש לנו חברים שכנים שהיו הטירונים של ארז. למרות שהקצינים לא אפשרו להם בדיוק להתקשר ולהשתמש בטלפונים, הם התקשרו הביתה וכנראה סיפרו שארז נפצע או נהרג, אני לא בדיוק יודעת מה הם ידעו באותה נקודת זמן.

2 חברים של ארז נכנסו אלינו הביתה והם היו בטוחים שאנחנו כבר קיבלנו את הבשורה. אבל אנחנו לא ידענו עוד כלום ואיך שהם נכנסו הם ככה מסתכלים אחד על השני, אני אומרת להם 'ארז לא הגיע עדיין'. הם הבינו שאנחנו לא יודעים כלום, הם אמרו 'אה, לא חשבנו שהוא פה' והם יצאו והלכו. ותוך כדי שהם יורדים במדרגות אנחנו מקבלים שיחה מהחברה של ארז שאומרת לי 'רבקה, את שמעת משהו על ארז?'. אני אמרתי, 'לא, מה אני אמורה לשמוע?'. ואז היא אומרת 'אני לא יודעת, הוא נפצע משהו בצבא לא משהו רציני'.

אז כבר ככה התחלתי לחשוש גם כשהחברים הגיעו וגם כשהחברה שלו התקשרה אז אני צלצלתי לחבר שהיה איתו בקורס קצינים וגם גר כאן אצלנו, והחבר הזה לא ענה לי. ברגע שהחבר הזה לא ענה לי אני התחלתי לדאוג. באותו הרגע צלצלתי לקצין העיר, שכנראה כבר היו כאן למטה. בטלפון קצין העיר ניסה למשוך אותי ככה בזמן וחיכו שהמודיעין יעלו וידפקו בדלת. כשהם דפקו בדלת אנחנו כבר הבנו הכל.

רבקה מספרת על ההתמודדות הקשה

מההלוויה אני זוכרת את ההמונים שהיו, המונים-המונים. אני זוכרת את דברי ההספד שאמרו על ארז, שבעצם כולם אמרו את אותם הדברים שהם כל כך היו ייחודיים לארז וכל כך אפיינו אותו. ואותו דבר גם בשבעה. בשבעה היו כאן המוני אנשים והמוני סיפורים, אנחנו לא זוכרים וחבל שלא הקלטנו אני חושבת בדיעבד. השבעה היא בעצם מעין פסטיבל כזה בו כולם מקיפים אותך.

אחרי השבעה בעצם מתחילים החיים האמיתיים של אחרי, ההתמודדות שאחרי, והיא מאוד-מאוד קשה. למרות שיש את התמיכה של הצבא ושל המשפחה והחברים, גם הקהילה כאן מאוד תמכה ותומכת עד היום, יש לנו קהילה מאוד מיוחדת.

אני זוכרת שבתקופה הראשונה שאחרי האסון אני פשוט לא הייתי יכולה להכניס לחיים שלי שום דבר חוץ מאשר המקום הזה של האובדן, של האבל והכאב הנורא, שזה משהו שלקח כמה שנים. אני לא יודעת להגיד כמה, 4-5 שנים. אבל באמת לאט-לאט מצליחים להכניס עוד דברים לחיים. אבל הדבר הזה תמיד תמיד נמצא פה, גם היום אחרי 18 שנים מרגישים את זה במיוחד בשבתות, בחגים ובשמחות שהם אירועים משמחים אבל אנחנו מרגישים את החסר יותר ויותר בתקופות האלה ובאירועים האלה.

יובל ריבלין מחנכו של ארז:

ארז נהרג ביום שישי ולא רצינו שהרב לוונטהל יידע כי לא רצינו שהוא ייכנס אבל לתוך שבת. אני זוכר כשדיברתי איתו במוצאי שבת הלב שלו נשבר. הוא באמת מאוד מאוד אהב את ארז. אני חושב שכל מי שהיו המחנכים שלו היו מאוד קשורים אליו. היה לו כל כוח של חיים שזה היה בלתי נתפס האובדן שלו. אני עכשיו מעביר סדרה של הרצאות לא רחוק מאיפה שהוא היה גר, ואין פעם אחת שאני עובר בצומת ואני לא חושב על מי גר פה לפני.

יוסי צור חברו של ארז:

המסירות לעם ישראל הייתה חשובה לו, בערב קודם לפני שהוא נהרג הוא כתב דברים לכבוד השבעת הטירונים. הוא היה מאוד מסודר, היה מוודא שלכולם יש את הכומתה ואת שאר החפצים. היה לו לו"ז השבעה בשבילם, איך שהוא נהרג בצורה כזאת זה ממש פלא כי הוא היה ממש קפדן ובסוף הגיע לו כדור לנשק.

היו להם מטווחים קודם ביום שישי בבוקר, ובסוף המטווח פורקים את הנשק והקצין בודק. מי שהיה איתו באוהל בדק לו, ולפני שהם נכנסו לבסיס הם עוד פעם בדקו את הנשק, והוא אמר שהוא בדק את הנשק עוד לפני שהתחיל לנקות אותו, תוך כדי הניקיון של הנשק נפלט לו כדור.

הספדו של תמיר ידעי מפקד יחידת אגוז

מפקדים ופקודים מסרבים להאמין, מתקשים לעכל, ומנסים להבין מדוע ואיך ולמה דווקא אתה. אתה, שבחרת להתנדב בדרך שלא רבים יכולים לה; אתה, שהובלת את הצוות בשעות הקשות שלאחר היציאה מלבנון; אתה, שהיית דוגמא לחברות ורעות, וקמת ללמד סנגוריה על חבריך כשכשלו; אתה, שרגש האחריות היה כה טבוע בך, עד שביקשת ממני לדחות את יציאתך לקורס קצינים על מנת שתוכל להמשיך ולרכוש ידע וניסיון; אתה שהיית ישר וכן, שידעת תמיד לומר היכן טעית ואיפה כשלת; אתה, שבנועם הליכותיך לימדת אותנו דרך ארץ מה היא - דווקא אתה נלקחת מאתנו בדרך הכי אומללה ואכזרית.

ארז, לפני מספר חודשים פנית אלי בבקשה לעבור לבא"ח ולפקד על צוות הטירונים העתיד להתגייס בנובמבר. בניגוד לדעתם של מפקדי הפלוגה, שכל אחד מהם רצה אותך אצלו, החלטתי להיענות לבקשתך לא רק משום שביקשת, אלא בעיקר מכיוון שרציתי שכמוך ייראו הלוחמים הבאים של היחידה. לדאבוני הרב, לא זכית להשלים את המלאכה, אבל אני מבטיחך שאנו נגדלם לאור הדרך שבה פסעת. דמותך ואישיותך יהיו חלק בלתי נפרד מהווי הצוות והיחידה, גם אם אתה אינך עוד. משפחת לוי היקרה, אין בפי מילים היכולות לתאר את גודל האובדן. ואין מעשים היכולים להקל את הכאב. בשעה קשה זו, לא נותר לנו אלא לבקש לחזק את ידיכם ולאמץ אתכם אל חיקה של יחידת "אגוז".

ארז, היה לי הכבוד והזכות לפקד עליך תקופה ארוכה כלוחם,
כמ"כ וכמפק"צ. קשה לי במעמד זה להפליג בשבחים, אך
אני רוצה שתדע שהערכתך הערכה רבה. הייתי גאה על
שכמותך הם מפקדי צוותים ביחידה, והיום כבר מותר לומר:
אהבנו אותך, ארז.

בשמי ובשם חטיבת "גולני", יחידת "אגוז", אני רוצה להודות
לך על תקופת שירות נפלאה, שבה זכינו להיות חלק ממך
ולהימנות עם חבריך, מפקדיך ופקודיך.
תחסר לנו מאוד, נוח על משכבך בשלום, יהי זכרך ברוך.

הספד הרב הראשי לצה"ל באותה התקופה- הרב ישראל וייס

נעים זמירות ישראל אומר: "צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה, שתולים בבית ה' בחצרות אלוקינו יפריחו".

כל מילה, כל אות, כמו נכתבה עבור ארז. צדיק. תמיר. פרח. ישגה. שתולים בבית ה'. כל יום, בכל עת שרק יכול היה, פשט את מדיו ונכנס לקודש הקודשים, לאוהלה של תורה.

ביום שישי ביקשתי, רבקה ורמי, לנסוע ולסייע לכם ולו במשהו. שאלה, הלכה, עצה. אבל השבר היה גדול מדי בכדי לומר משהו, ואיך לא?

ככל שחולף לו הזמן, ואני למד להכיר - ומתוך כך גם להוקיר - את ארז שלכם, שלנו, אני מבין עד כמה גדול השבר. המוות הזה הוא כה טרגי, הוא כל כך מיותר, הוא כל כך לא היה צריך לקרות, כל כך לא מתחייב.

אני בא לכאן כנציגו המוסמך של צה"ל לומר לכם, ואני מבקש שכל הקהל הזה יקשיב, שעל פי כל התחקירים, הבירורים, העדויות והממצאים, הכיוון הוא חד משמעי: תאונת נשק טרגית נוראה. זה נורא, יקירי, בגלל גודל האבדה.

קצין שהוא עניו - לא תמיד שילוב זה הולך יחד. בעל חסד היה. שוחחתי עם כמה מחבריו - המילים קטנות מלהביע, יראת שמים אמיתית במרוץ לאוהלה של תורה. צדיק גמור. הוא היה איש שכולו שמחה, ואילו אנחנו עומדים כאן בהיפוכו המוחלט.

לכן, כשאני מחבר את כל המרכיבים של אישיותו הנדירה של ארז, אני מבקש לומר לכם, משפחה יקרה, גם אם קשים הדברים לשומעם עכשיו כשאתם בנקודת הזמן הזאת: מה שיותר חשוב מאורך החיים הוא יציקת התכנים שאנו מסוגלים ליצוק אל קצבת החיים שזכינו לה. וארז זכה ליצוק את המהות העיקרית. זה מה שחשוב, ואתם ההורים זכאים להיות גאים בילד הזה.

שלושה שמות נקראו לו לאדם: אחד שקוראים לו אביו ואמו - ארז; אחד שקוראים לו חבריו, בני האדם; ואחד שקונה הוא לעצמו, וארז קנה לעצמו שם. וזה טוב מכולם, שכן הוא הותיר אחריו לא מה שאחרים משאירים. מלכים שנפטרים מהעולם משאירים את כתריהם, עשירים את נכסיהם, וארז השאיר את עיקר העיקרים, את המהות, את התוך, את העיקר. ארז השאיר כאן את נשמתו הגדולה, ונשמה זאת מאירה. גם בשעה שהשמים עוטים ערפל, הנשמה הזאת מפיקה אור גדול.

"איך אני אשאיר אותו שם לבד בשבת?" שאלת אותי, רבקה, בערב שבת. ואמרתי לך, שעם כל הכאב והצער, איננו יכולים להתיר לחלל שבת עבור מישהו שאיננו בין החיים. ובכך שנעניתם לי, קידשתם את שמו. זה היה רצונו של האיש הצדיק הזה. יעצתי לכם שלא לנתחו, וכך היה, ואני חושב שבכך קידשתם את שמו. ביקשתם לערוך את ההלוויה היום, ובאלפים שנמצאים כאן שבאו ללוותו לבית עולמו, חלקתם לו את הכבוד הראוי.

רבקה, רמי, האחיות דורית, גלית ומיכל: כאבכם הוא כאבי, יגונכם הוא יגוני, ודמעותיכם הן דמעותי. לו יהי שיתקיים בכם הכתוב: "בלע המוות לנצח ומחה ה' אלוקים דמעה מכל כל פנים" אמן ואמן.

דבר הצוות:

התגייסנו ב-17 לנובמבר 1998 לחטיבת "גולני". הגענו כטירונים לבסיס "בזק" והיינו למחלקה 4 - לימים צוות יריב / נעם / אבידע / בנג'י.

לאחר כחודשיים, עברנו לבסיס "פלס" בבקעה להמשך הטירונות ולאימון המתקדם, שבסיומו עלינו ליחידה והתחלנו את מסלולנו כלוחמים לעתיד ביחידת "אגוז". במסלול עברנו שבועות של ניווט ולחימה - שבועות קשים ומפרכים, אבל מהנים ומלאי חוויות כאחד. עם סיום המסלול, עלה הצוות לפעילות מבצעית ראשונה בלבנון במוצב "עשייה". בסיום התעסוקה, בא ארז לפקד על טירונים לתקופה של כשלושה חודשים, ובסיומה חזר לצוות.

התקופה הייתה קשה ולא ברורה באשר לעתיד היחידה ולאופי הפעילות הצפויה לנו. לאחר כארבעה חודשים נוספים שבהם היה ארז לוחם בצוות, יצא לדבר המתבקש כל כך, לקורס קצינים. בסיומו של הקורס התמנה ארז למפקד צוות הצלפים ביחידה. ארבעה חודשים לאחר מכן, על פי בקשתו, עבר ארז לפקד על צוות הטירונים במחזור נובמבר 2001.

בכל מקום שכף רגלו דרכה בו, היווה ארז דוגמא ומופת לאחרים במידותיו התרומיות ובמקצועיותו כאדם וכלוחם.

יבורך זכרו!

ארז

מופת בכל דרכיו ופועלו.

ישר דרך, רחב לב, אדם אוהב ואהוב.

צבאית בעצמונה -הספד רב המכינה הקדם הרב רפי פרץ

כמה אנשים מכל קצוות הארץ מגיעים אליך!

"דודי ירד לגנו לערוגת הבושם". ככה, בחטף, אבינו שבשמים ירד וקטף נשמה אהובה.

קשה להיות ארז. צריך להיות חזק, צריך להיות יפה, צריך להיות גיבור, צריך להיות גבוה - וכזה היית. אבל הרבה יותר קשה להיות ארז מיוחד, שכל כולו רק כקנה. ארז ענק וקנה רק. ענווה עם גבורה, שפלות רוח, התבטלות לדעת תורה. זה ארז שרק בודדים זוכים לו, ואנחנו זכינו להיפגש בארז הענק הזה.

"קדוש קדוש" ייאמר לך, ארז. לבשת את המדים הלאומיים שלנו, מדי כהן גדול, ליווית את חייליך במסירות, ונפלת במילוי תפקידך בתאונה טרגית. אמרתי לאבא ואמא שלך, שיש אנשים מיוחדים. כל כך הרבה נלחמת, מחבלים היו מסביבך, כדורים שרקו מסביבך, ולא קרה לך כלום - כי יש אנשים שאפילו אם אויב יפגע בהם ויהרוג אותם, זה חילול השם ביחס לקדושתם הגדולה. יש אנשים מיוחדים שהטומאה של האויב, גם היא תהיה פגם בהם. "דודי ירד לגנו", פשוט קטף אותך, נקי, זך, אין מישהו אחר בדרך, פשוט אתה והדוד.

בערב שבת, תוך כדי המולת ההכנות לקראת "הנשמה היתרה" של שבת, הגיע טלפון מחברייך האהובים. בהתחלה - הידיעה כי נפצעת, ואחר כך ההודעה הקשה מנשוא, כי הנשמה הזכה הזו נלקחת בערב שבת. כל השבת, כמו הוריי היקרים ואחיותייך, אף אני וחבריי ניסינו לעכל ידיעה מרה זו, ותוך כדי כך לחוות את קדושת השבת.

וגם אני נעצרתי. נעצרתי באותן הפעמים שבהן אמרנו: "מזמור שיר ליום השבת". נעצרתי באותו פסוק שבאמת כל כולו ארז שלנו: "צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה". גם צדיק כתמר בפירותיו וגם ארז בחוזקו. אין מילה אחרת המתארת את ארז חוץ מאשר צדיק, עדין נפש, עניו. דקות ספורות לאחר שפשט את המדים, נראה שהוא מעולם לא עזב את בית המדרש. כל כך הרבה פירות ראויים היו לצאת ממנו. בכל מקום שבו הוא היה, הותיר פירות נפלאים: בצוות המכינה, בצוות שלו ביחידה, בוודאי בחיילים הצעירים. אבל "כארז בלבנון ישגה" - קיום הפירות הזה הוא נצחי, הארז הזה ימשיך ויצמח בלב כולנו. הוא בוודאי מתחת כיסא הכבוד, במקומם של הצדיקים, כי שתול תמיד היה בבית ה'.

בכל מקום, בכל הזדמנות, שתול וקשור וקבוע היה בעולמה של תורה תוך כדי התפתחות מתמדת. עוד תורה, עוד לימוד עם כל המאמץ הצבאי. כמה פעמים הוא הגיע אלינו להיות עימנו בראש השנה, ביום כיפור וגם בשמחת תורה. הוא לא ויתר. ובבית הורים המעודדים אותו: "לך, הרי אתה אוהב תורה, לך". מה אומרים למשפחה כזו כשצדיק כזה נקטף בדמי ימיו, בימים כאלה שדין מתוח על עם ישראל?

צדיק, צדיק - מיתתו מכפרת. צדיקים גם במותם קרויים חיים. ארז, אתה קרוב, קרוב מאוד עכשיו לכיסא הכבוד. אתה קרוב לאבותינו, קרוב לאברהם, ליצחק, ליעקב, למשה, לדוד, לאהרון ולשמואל. אמור להם, ארז, כמה עם ישראל סובל, כמה עם ישראל כואב. תגיד כמה בנים נופלים לנו. תגיד להם איזה מחיר אנו משלמים על תקומתנו. אמור להם דבר נוסף. אמור להם, ארז, שאנחנו כואבים, אבל אנחנו חזקים; אנחנו בוכים ועצובים, אבל אנחנו מאמינים ובוטחים.

תהיה מליץ יושר; כזה מליץ יושר אתה היית כל ימך. רק טוב בדיבור שלך, רק טוב במבט, רק טוב במחשבות. אוהב ומוקיר את המשפחה, את עמו, מוקיר את חייליו. את כל זה, ארז, תעמיד לפני כיסא הכבוד. תדפוק שמה על השולחן, כי צדיק אתה, שליח היית בחיך ושליח בהסתלקותך.

אנו כאן חסרים ויודעים שהארז שנטעת כאן בינינו, הארז הזה ימשיך להצמיח את הפירות. גם לנו, ארז, יש תפקידים. הרי כשנופל אחד מן החבורה, תדאג כל החבורה כולה. תראה כמה יש מסביבך, תראה איזו חבורה גדולה יש לך, כולה צריכה לדאוג. עלינו גם לפשפש במעשינו, גם לנסות להיזמנות לך מעט במידותינו.

לדאוג, להמשיך את הדרך, להמשיך את הארז הענק הזה - זה תפקידנו, ארז. אנחנו נשתדל, אנחנו ננסה להתחזק.

תהי נשמתך צורה בצרור החיים אמן ואמן.

מיכל אחותו של ארז בשיר שכתבה:

הבאתי לך היום גן של געגועים
געגועים מכל מיני צבעים, מכל מיני מינים
געגועים חמים ונעימים.
אבל יש לי גם גן אחר
גן של רגשות נוגים
רגשות שהם עצובים עצובים.

רציתי לספר לך איך עברה השנה בלעדיך
בעצם, השנה כלל לא עברה,
היא בעצם בי"ג בטבת נעצרה,
ואתה בן 22 וחצי בעוזבך.

בשבילנו ארז אחי היקר עברת מהעולם הזה
לבקשת רצונו של הקב"ה לעולמו הוא.
לפעמים אנחנו יושבים בשקט, חושבים מהרהרים
ובכלל לא מבינים.

אבל אתה בוודאי תבין וכדאי שתדע שאני בעצם
סיימתי את הלימודים בתיכון בזו השנה,
ורציתי גם לספר לך שעכשיו אני עסוקה בבית חולים
במסגרת השירות למדינה.

הייתה מסיבת סיום, ואתה לא היית,
קיבלתי את תעודת הבגרות ואתה לא נכחת
התחלתי שנה חדשה בלי ברכתך להצלחה
אתה ואני יודעים שזה לא מתאים לך.

ואין עוד מייעץ לי בחום ובאהבה שאפיינו אותך
במסירות ובאכפתיות שעטפת אותי,
וכבר קרה לי כמה פעמים שניגשתי לטלפון כדי להתקשר אליך
כי כל כך רציתי לשמוע מה אתה חושב, מרגיש, מייעץ,
כי כל כך התגעגעתי וגם רציתי לספר ולספר לך
ובין רגע עולה אותו היום הנורא שבו פסקה חיוניותך,
אהבתך וכל הטוב שבך.

אתה האח שכל כך הערצתי שכל כך אהבתי
אתה אחי שהיית אלי קרוב הכי הכי
אתה שממך דבר לא הסתרתי
עתה מסתתרים ממני כל כך הרבה תשובות,
כל כך הרבה תמיהות ואי הבנות.

ארז אחי אני מאמינה ובטוחה שאתה אי-שם מלמעלה במרומים
נמצא ליד מלך מלכי העולמים ומפקד גם שם במרומים, פועל
למעננו מתרוצץ, מסנגר, מתפלל ומשכנע למען כלל עם ישראל.

ועם האמונה הצער רודף אותנו בכל פעולה, ובכל פינה, קשה היא
הדרך מאז שנלקחת וקשה שבעתיים המחשבה לצעוד בלעדיך.

והחדר, החדר המיותם, נשאר ריק למרות מדפים עמוסים בספרי
קודש, ואין מי שיעשה שימוש בבגדים המקופלים בקפידה מאותו
יום שישי הנורא בו נפלת על קדושת הארץ. קיפלתי לך המדים
והגרביים הצבאיות, הנחתי אותם בארון ומאז הם לא זזים ממקומם.
והריח - הריח שנשאר, הניחוח העדין שהיה לך וממך, הריח מתנדף
אחי היקר, הבגדים כלים ובלים, הפצע פתוח ונשאר מדמם, אך שום
כוח שבעולם לא יגרום לערכך להתנדף, שום כוח שבעולם לא ימיס
את מה שאתה היית ותהיה בעבורנו.

קול פנימי שבי אומר לי בשמך המשיכי תתחזקי ואל תרפי לעולם
אין להיכנע, אני שומעת שאתה אומר לי עכשיו: מיכלי תמשיכו,
תתחזקי, אני אתכם, מעולם לא עזבתי אתכם, ויש להגביר
התקווה אני אומרת זאת במלוא הכוונה.

ארז, לכולנו הייתה שנה כל כך קשה ואנחנו רוצים לומר לך
שאנחנו באמונה שלמה מחכים לשוב ולראותך ואף על פי
שיתמהמה עם כל זה נחכה לו בכל יום שיבוא.

אוהבת כל כך אחותך

מיכל

החבר יוסי צור מתוך סרטון עם דברי הספד לארז

היום לפני 15 שנה, ביום שישי י"ג בטבת, תשס"ב, קרה אירוע משמעותי בחיי. חברי היקר, כאח לי, סגן ארז לוי הי"ד, שהיה קצין ביחידת אגוז, נהרג בעת מילוי תפקידו בתאונה בבסיס פלס בבקעה. ממש יום אחרי ערב ההשבעה של הטירונים שלו. ארז היה אחד מחבריי הטובים והקרובים ביותר, חבר שהוא כמו כותל קטן שאפשר לספר לו הכל, וגם להיטען ממנו בכוחות מחודשים. ארז היה הציר המרכזי שרבים נשענו עליו גם במעגל המשפחתי, גם אצל החבר'ה מהתיכון, מהמכינה, מהשכונה, גם בצבא ובמעגלים נוספים, ולכן הסתלקותו הפתאומית הותירה חלל גדול בלב כולנו. מדי שנה אנחנו עולים לקברו ביום השנה לנפילתו וגם ביום הזיכרון, ואני תוהה ביני לבין עצמי, עד כמה אנשים מרוכזים בכאב, בחוסר, בשנים שעברו בלעדיו ומה שהיה, במקום להיות מרוכזים במה שצריך להיות איתנו מאז, איך אנחנו צריכים לחיות גם בלעדיו.

בשבילי אזכרה היא לא רק נקודת זמן בלוח השנה של כאב, בכי וזיכרונות יפים, אלא התבוננות פנימה, ובדיקה של מה עשיתי מאז ועד היום. איך אני חי. איך אני מממש בחיים שלי דברים וערכים שהנפטר לא זכה לממש. האם אני מצליח? אם הוא היה חי היום, האם הוא היה שמח בדרך שלי? במה שהשגתי, באופן שאני חי? והאם אני מצליח להשיג היום דברים שהוא השיג כבר לפני הרבה שנים. רבותיי, אני רוצה להגיד לכם משפט שתזכרו אותו טוב כל החיים: אזכרה לא נועדה להזכיר למתים שהם מתים, אלא להזכיר לחיים שהם חיים. שיש לנו משימות, אתגרים, מהלכים, ודברים שאנחנו צריכים להספיק לתקן ולשנות, ליצור ולפעול בעולם הזה.

ולכל אחד יש את הייעוד שלו והמטרה שלשמה ירדה הנשמה שלו לעולם הזה. רק השבוע קראנו בפרשת השבוע על המפגש בין יעקב, אבי האומה הישראלית, לפרעה, ראש האומה המצרית, מן מפגש פסגה כזה בין שני מנהיגים, והתוכן של המפגש הזה הוא קצת תמוה. פרעה שואל את יעקב על הגיל שלו, ויעקב אומר לו שהוא בן 130, היו לו הרבה צרות, ושאבותיו חיו יותר ממנו. תגידו אין לכם על מה לדבר, שני מנהיגים כאלו גדולים, היינו מצפים שהשיחה שלהם תהיה על נושאים יותר כבדי משקל, נושאים אולי שנוגעים לכלל האנושות, זה דבר מוזר קצת. וצריך להבין מה פרעה שואל ומה יעקב עונה. פרעה שואל את יעקב על כמות החיים, כמה זמן אתה פה בעולם הזה. יעקב עונה לו ימי מגוריי הם 130 שנה. ושימו לב שיש שני ביטויים בפסוק. ימי חיי וימי מגוריי. אז יעקב עונה לו, אני גר כאן, אני נמצא כאן ברוטו 130-160 שנה. אבל מה אתה מתפעל מהכמות, מהחיצוניות. ימי חיי, הימים שאמורים להיקרא חיים, היו פחותים מ130.

את הימים של ההיעצבות על יוסף, והניתוק מרוח הקודש בגלל זה והצרות שהיו לי בחיים, אני לא מחשיב לשנות חיים. ולמעשה מה שאומר יעקב לפרעה שהעיקר זה לא כמה שנים היו בחיים אלא כמה חיים היו בשנים. כמה ימים היית בשמחה, כמה יצרת, התקדמת, פעלת, הגשמת, היית מחובר לדברים גבוהים ולא עסוק בלאכול ולרדוף אחרי העולם הזה.

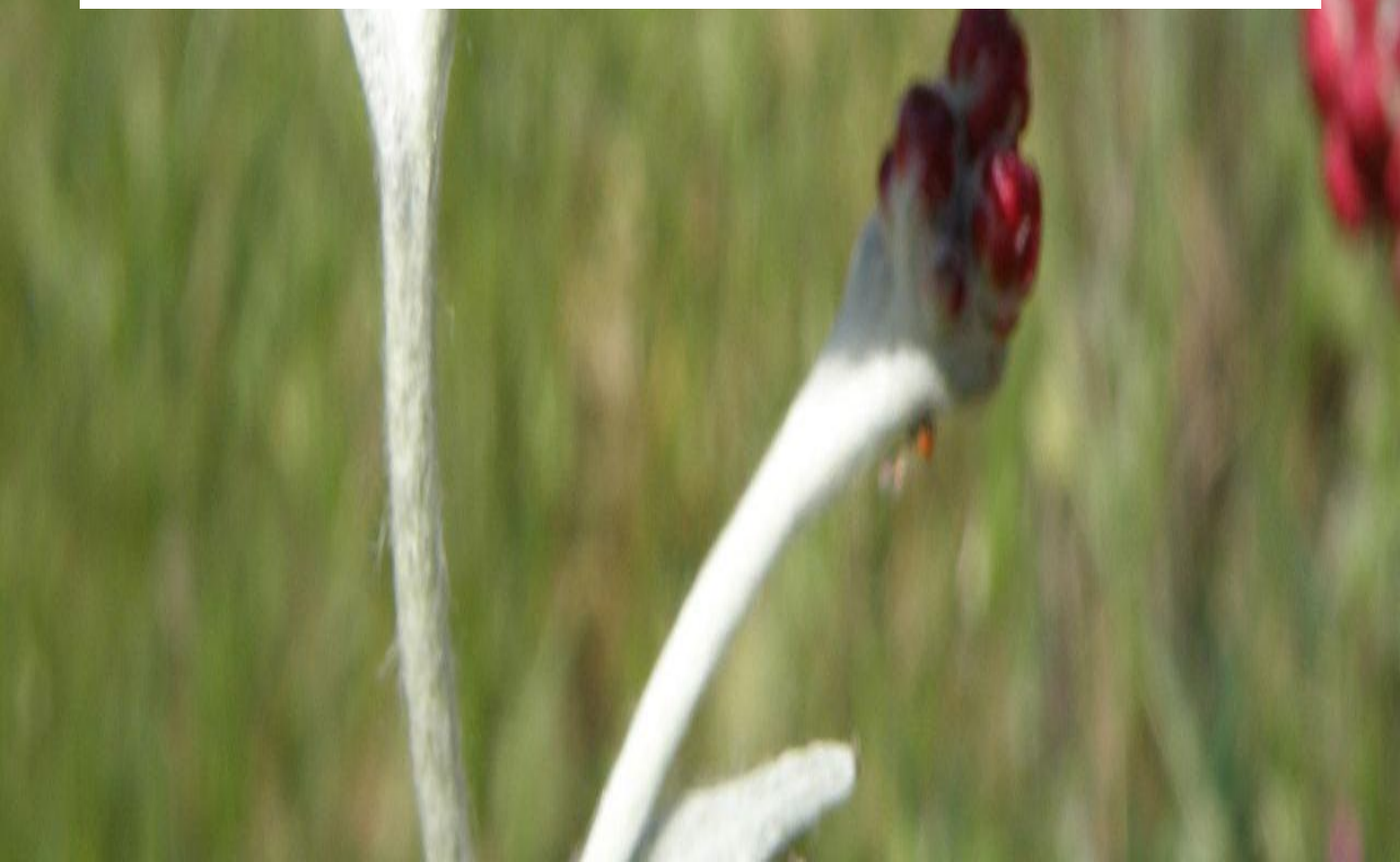
אחרי שמסתכלים בצורה כזו על אירוע מצער של בחור נפלא שהקב"ה קטף אליו, לא צריך להתמקד רק בחוסר ובחלל שנוצר אלא במה הוא עשה, מה הוא השיג, מה הוא פעל. ואני אגיד יותר מזה: כל מי שחש כאב על הנפטר גם אחרי שנים, זה אומר שהנפטר יותר נגע בו, יותר השפיע עליו, יותר פעל בו. וזו העדות הטובה ביותר שהנפטר אכן הצליח להגשים את המטרה שלשמה הוא נשלח לעולם, ושהשנים המועטות שלו היו מלאי חיים ולא סתם חיים עם הרבה שנים.

נקודה נוספת שצריכה להתחדד אצלנו ביום כזה היא, שאנחנו צריכים להבין, שאם הקב"ה החליט לקחת מישהו מהעולם הזה, כנראה שהוא סיים את התיקון שלו, את מה שהוא היה צריך לפעול כאן, עם כל הכאב והצער שבדבר. אבל אם אותנו הוא השאיר, זאת אומרת, שלנו יש מה לעשות כאן. הקב"ה מחכה שנפעל, שניצור, שנוליד, שנתקדם, שנוסיף את התו המיוחד שלנו בהרמוניה הכללית. איש-איש, לפי כישרונו ומעלתו. ותדעו, שכשאדם נפטר, אז הוא נעלם פיזית. אבל לא רוחנית. את הקול שלו הוא הספיק להשמיע בעולם.

מי שהכיר את הנפטר ואת הצליל המיוחד שלו, יכול לשמוע אותו ולראות אותו מידי פעם בחייו, דרך הנהגות דומות שהוא רואה באנשים, דרך צורת דיבור של אנשים, דרך חיוכים ומבטים של אנשים. אבל בעיקר-בעיקר דרך עצמו. אני אסביר לכם. כשמישהו אוהב שיר מסויים, אז הוא בדרך כלל שומע אותו הרבה פעמים. והמנגינה והפזמון מתנגנים אצלו בראש, גם כשהדיסק כבוי, ולא מתנגן כבר. ואפילו אם הוא לא שמע את השיר הרבה מאוד זמן, כיוון שהוא מאוד-מאוד אוהב אותו, אז כל צליל דומה שהוא שומע מזכיר לו ומדליק לו את השיר המקורי אצלו בראש. וככה גם ביחס לנפטר שאהבנו.

אין נפטר שאהבנו, שלא השאיר בנו תוים וצלילים, ולפעמים אנחנו חושבים שאין לנו שום זיכרון של המנגינה הזאת, שהשנים ניקו את הזיכרון. אבל בחיי היום יום, אנחנו מזמזמים לעצמנו אפילו מבלי לחשוב על זה משפטים שהוא אמר, תגובות שהוא הגיב, הולכים בדרכים שבהם הלך, ושואבים עוצמות מהמקור שהוא שאב ממנו. אתם יודעים שכששותלים זרע באדמה, אז הוא בהתחלה נרקב, אבל ממנו צומחים חיים חדשים. כשמישהו נפטר, אנחנו לפעמים מרוכזים יותר מדי בתהליך הריקבון, מנסים לחפש לאן הוא נעלם, עד שאנחנו לא שמים לב בכלל שמהו חדש נולד בנו מכוחו, ושכבר הרבה שנים הוא פורח דרכנו, איש-איש בדרכו. יהיו דבריי אלו לעילוי נשמתו של חברי היקר ארז הי"ד בן רמי ורבקה.

יהי רצון שנזכה לראות אותו יחד עם כל מתי ישראל בתחיית המתים, בקרוב בימינו, אמן.

דבריו של אלירז פרץ הי"ד

זה עתה התקשרתי לביתי להגיד שלום לפני כניסת השבת, והתבשרתי בבשורה המזעזעת. אני נמצא בשכם, והכל כאן הזדעזע. הקרקע תחת רעדה.

וסימן שאלה אחד גדול, ענק, לנגד עיני נפתח.

אני רוצה לבכות, מת לצעוק, אך נמנע מלעשות כן בגלל החיילים המצויים כאן סביבי. ופתאום, לרגע, הכל בשבילי נעצר. שקט, דממה. ומן השקט והאדמומיות פוסעת לה לאטה שבת המלכה.

ואני שואל אותה בבכי ובצער: "למה, למה לקחת מאתנו את אותו נער, עלם, לוחם חסון, ממש עלם חמודות?".

בעיניי תמיד היית נשמה.

ועכשיו אתה באמת נשמה טהורה ללא גוף, בלי אפשרות ללחוץ יד ולחבק ולדבר.

ואני עוד שואל אותך, מלכתי השבת: "האם טוב לו?"

ואין לך תשובה, כי לאט לאט את נכנסת ובאה.

בקשה אחת לי אלייך, המלכה, שמרי נא עכשיו עליו.

ומול עיני לפתע נשקף פרצופך, מאיר ומחייך עם עיניים בורקות.

אבל אתה כה רחוק.

דברים שיוסי צור אמר לאורך השנים לזכרו

חברים הם דבר חשוב מאוד בחיים, יש לכם אחד כזה?

אבל לא סתם חבר, אלא חבר קרוב. "קרוב" - נפשית, חבר "קרוב" עם מבט דומה על המציאות.

חבר שאתם מדברים איתו ויודעים שהוא יכול לעמוד בנעליכם ולראות בדיוק את מה שאתם רואים, לחוות את כל מה שאתם חווים, לתמוך בכם ברגעי משבר ולשמוח איתכם ברגעי השמחה. חבר שהוא קיר להישען עליו, מעין "כותל" קטן פרטי, והוא גם חומה בצורה ששומרת ומגינה.

כמה חשוב, שיהיה לכל אחד מאתנו חבר טוב, מישהו שנוכל "לפרוק" אצלו מטענים בחינת "דאגה בלב איש ישיחנה" גם להתחבר אליו ולהיטען ממנו.

ישנם כאלה שהחבר הזה הוא אבא שלהם, ישנם כאלה שהחבר הוא סבא שלהם, ישנם כאלה שהחבר הוא אח שלהם...ויש כאלו שהחבר הוא כאח להם! ביום זה בשנת תשס"ב, נלקח ממני חברי כאח לי, סגן ארז לוי זצ"ל, שנהרג בעת מילוי תפקידו. ארז, כשמו בן הוא. היה בחור חסון – פיזית, נפשית ורוחנית! "מלח הארץ" כפי שנהוג לכנות.

באמת מלח, מלח שמוסיף "טעם" לחיים, מלח שגורם ללחץ הדם החיובי בחיים - לעלות, לזרום, להתקדם. "איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש ההוא?" שאל המשורר.

ובכן...זה לא פשוט למצוא, אבל יש!! אנחנו מוקפים בהם מידי יום ולא שמים לב אליהם (ולפעמים גם לא 'שמים עליהם'). יש רבים שהם "אנשים טובים באמצע הדרך, אנשים טובים מאד", אנשים בעלי חסד, בעלי עין טובה, אנשים שמחייכים אלינו, במכולת, בבית הכנסת, באוטובוס.

הם לא גרים רחוק, הם כאן לידינו, חיים בינינו, בעבודה, ברחוב וגם אִתָּנוּ בבית, אנשים טובים מאד ויקרים מאד. כמה חשוב לעצור רגע ולהתבונן באנשים שמקיפים אותנו ביום יום ולהגיד לקב"ה תודה על כל יום שאנו זוכים להיות במחיצתם, ללמוד מהם, ללמוד איתם, ומתוך כך גם ללמוד על עצמנו.

לנשום מלוא הריאות את ה"יחד" הזה שה' זיכה אותנו בו, כל עוד אנחנו נושמים.

חבר טוב הוא אחד שאף פעם לא עוזב אותך, שתמיד אִתְּךָ, שדוחף גם כשאתה לא רואה, כי אתה יודע בתוך תוכך, כי אילו היה פה היה עושה זאת. זיכני ה' בחבר טוב, שלא עזבני מעולם.

אומנם במרוץ החיים, במרוץ השליחים, הוא רץ לפני (בתחומים רבים) וזכינו לרוץ יחדיו רק קטע קצר. אבל רציתי להגיד לך ארז, שמאז שקיבלתי את המקל ממך, לא הפסקתי לרוץ, ועודני שומע אותך מעודד אותי מהיציע לאורך כל הדרך. גם כשהנשימה קשה, גם כשאין כוח, גם שיש מחשבות להפסיק לרוץ או לפחות להוריד את הקצב, אני מסתכל עליך ואתה עלי, ושנינו יודעים, שכדאי להמשיך לרוץ כדי להגיע למדליה שאתה כבר עונד. המדליה שבה זכית במיעוט שנים, אך בריבוי מעשים. אז "תיפקחו את העיניים תסתכלו סביב", ה' שם ליד כל אחד מֵאִתָּנוּ, "אנשים טובים באמצע הדרך אנשים טובים מאד". יהיו דברי אלו לעילוי נשמתו.

יש לי בן שקוראים לו ארז, אז כל פעם שאני קורא 'ארז' יש לי פוטנציאל להיזכר בו. הוספנו לו עוד שם כדי שזה לא יהיה רק שם אחד, מי שנפטר בקיצור ימים אז לא נוהגים להוסיף רק שם אחד, נוהגים להוסיף לו עוד שם. אז קראנו לו ארז גברעם. עם השנים בני לא אהב את השם גברעם על כן אנו קוראים לו ארז. עכשיו הוא בכיתה ט' שיבדל לחיים טובים וארוכים. אמנ!

תמונה מפגישתנו עם יוסי צור

הקמת בית מדרש 'ארזים' של הרב משה לוונטהל

לעילוי נשמתו פתחנו בית מדרש. למדנו ביחד כל יום שני במרכז הישראלי ברחוב קרן היסוד במשך 10 שנים כל יום מ6 עד 9. פתחנו קהילת ארזים כזאת, שהחלה עכשיו להיפגש שוב בזום. חבורה של בני גילו שלמדו איתו ושמחו להיות איתו ביחד. הוא עזב את העולם הזה בשם טוב מאוד, השאיר אחריו זיכרונות מתוקים בכל מקום שהוא היה והכירו אותו.

שיר נוסף לזכרו:

בחצרות בית ה' שיר / לארז לוי הי"ד

א.	שוב נקטף לנו עוד פרח משדותינו הפורחים. דודי ירד לגן לשוח ואנחנו כאן בוכים.
ב.	לא נותרו עוד ארזים אצלנו בגבעה, ואנחנו מצפים שוב לפגוש במבטך.

בחור כארז
עוד ישגה בלבנון.
עוד יאיר לנו הדרך,
בחור כארז.

ג.	איך נשרו עלי שלכת בשדות כה ירוקים? ואיך נמשיך ללכת אם נפלו הארזים?
ד.	אם נפלו הארזים שאצלנו בגבעה, מה נגיד לאזובים שרצו להיות כמותך?

בחור כארז...

ה.	פסיעות כף רגלך עוד נראות באדמה. בדרכים אשר הלכת, שם חקקת את דמותך.
ו.	ואנחנו כאן נבטיח שנצעד בדרכך. ושתילים קטנים נפריח - כך ננציח את אורך.

בחור כארז...

ז.
נשמתך עודה אתנו,
עוד פועם המעיין.
ובבית הי' יפריחו
כל שתולי הגן.

מכתב פרדה מאמא

קשה, קשה להיפרד מבן כה אהוב.
קשה כל כך להישאר כך עצוב
מבלי יכולת להביע את המילים,
מהקושי להקשיב לכל התנחומים.
בתוכנו מלחמה, בין הלב והתבונה.
היכן אתה, ארז שלי, האם במרומים?
הנמצא אתה בין כנפי השכינה
שרצית כי תהיה תמיד שורה?
כך אנו מאמינים,
שאותך מקיפים עכשיו מלאכים
מסוככים ומגינים עליך, ארז, נפש כה זכה וטהורה
אנחנו פה למטה כואבים, שבורים,
לא יודעים איך להמשיך מכאן את החיים,
אך מודעים כי במותך ציווית להיות הממשיכים.
וכך, עם הכאב הגדול והצער הנורא,
נשתדל להתחזק, לעמוד וללמוד את האמונה
כי ברוחך ובנשמתך חיזקתנו,
וכך נאמין שאתה תמיד אתנו.
ארז יפה שלנו, תכול העיניים,
תפילתנו שתשמור עלינו משמים,
ותן בנו את הכוח לחיות ולא לברוח,
להחיות את העבר, לנשום את ההווה
ולקוות לעתיד,
ולדעת שאתה, ארז, עימנו תמיד תמיד...

דברי סיכום- תלמידים:

ניגשנו לפרויקט אלבומי ההנצחה כשאנחנו מבינים את החשיבות הגדולה שבהכנת האלבום.

חקרנו את הנושא הרגיש, וכשקיבלנו את שמו של ארז התחלנו לעבוד במרץ ולחקור מי הוא היה. פגשנו אנשים טובים באמצע הדרך, מורים וחברים של ארז, שוחחנו עם האם רבקה, והתרגשנו מאוד מהדברים שאמרו כולם על ארז. הערכים שלו, הצניעות, המנהיגות, אהבת הארץ והצבא, ההקפדה על שמירת הדת ואיסור לשון הרע, כל אלו ועוד חשפו בפנינו צדדים מדהימים שהיו באישיותו של ארז.

כבני נוער מתבגרים, היינו רוצים לאמץ לחיינו כמה מהערכים שארז אופיין בהם. ללא ספק, האישיות החברותית של ארז תחוקק בליבנו לעד, ואין שום ספק בכך שהיינו רוצים לפגוש אדם ברמה של ארז אם הוא היה נשאר בחיים. ואכן, במותו-ארז ציווה לנו את החיים!

משה הליקמן ואליאב מרקוביץ',

הימלפרב, תש"פ.

דבר המנחה:

נפלה בחיקי זכות גדולה להנחות את התלמידים היקרים משה ואליאב בעבודת החקר ובהכנת אלבום ההנצחה של ארז ז"ל. העיסוק בשכול אינו דבר קל והתהליך שעברנו יחד היה עבורי מאוד משמעותי, מרגש ומאתגר.

העבודה על האלבום עוררה הרבה רגשות וחששות. וירוס הקורונה איים לעצור את העבודה אך המפגש בזום עם הוריו של ארז, רבקה ורמי היה מעורר השראה וחיזק אותנו מאוד. להכיר את ארז דרך האנשים שכל כך אהבו אותו איפשר לנו ולו במעט להרגיש מקרוב את אופיו ודמותו של ארז ולהתחבר אליה ברבדים נוספים.

תודה לכם ולך במיוחד רבקה יקרה, על פתיחות הלב, על השיתוף, על החיבוק הוירטואלי ועל המילים המרגשות. דמותו של ארז היא מופת ומודל לחיקוי על המסירות, הדבקות במטרה, על דבקות בא-ל, על צניעות וענווה, ישרות וטוהר לבב.

משפחת לוי, ה' ישמח את ליבכם והיו ברוכים, יהי רצון שלא תדעו עוד צער ויהא אלבום זה מוקדש לעילוי נשמתו.

תודה לכם משה ואליאב על ההשקעה ועל שיתוף הפעולה.

שושי שביט, מכללת דוד ילין, התש"פ